

Komu psal Fučík?

Vzdělávací cíl: Žáci jsou na základě analýzy pasáže z Reportáže psané na oprátce schopni diskutovat o adresátovi a možných způsobech čtení textu.

Klíčová slova: válka, odboj, literatura, komunismus, politika, analýza textu, historický význam

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ČTENÍ UKÁZKY Z REPORTÁŽE (6 min.)

Čtení úryvku za pomoci lupy. Srovnávání faksimile a přepisu textu.

2 TAGOVÁNÍ (5 min.)

Odznačování žánrových vymezení, která neodpovídají textu. Měla by zůstat žánrová vymezení, mezi kterými se žáci rozhodují a nejsou si jistí.

Určení žánru je v této fázi předběžné. Žáci by se měli pokusit odhadnout, jaký typ textu četli, respektive jaké sdělení jim v textu připadá nejnaléhavější.

3 VYZNAČOVÁNÍ PASÁŽÍ (6 min.)

Vyznačování pasáží, které charakterizují Gustu Fučíkovou jako političku či jako partnerku.

Text je v tomto směru nejednoznačný, Fučík jakoby nerozlišoval mezi soukromým a veřejným životem. Tato komplikovanost v určení módu popisu by měla žákům pomoci se závěrečným určením žánru textu.

4 VYZNAČOVÁNÍ PASÁŽÍ (6 min.)

Vyznačování pasáží, které popisují vztah Gusty a Julia.

Žáci hledají v textu momenty, kdy Fučík mluví o svém vztahu s Gustou, a odkrývá tak, proč text o Gustě vlastně píše. To je opět důležité pro závěrečné určení žánru textu.

5 TAGOVÁNÍ (3 min.)

Definitivní určení žánru textu na základě práce s tabulkou s výsledky předchozí analýzy.

Zde je již určení žánru konečné. Žáci text četli již několikrát a mohou se přiklonit k jednomu z výkladů. To jim pak usnadní formulaci odpovědi na závěrečnou otázku.

6 ODPOVĚĎ (10 min.)**Odpovídání na otázku: ? Komu psal Fučík?**

Žáci se na základě analýzy textu a pokusu o jeho žánrové vymezení snaží popsat čtenáře, jemuž byla Reportáž určena. Text se vzpírá jednoznačnému výkladu, předchozí analýza by ale žákům měla pomoci. Fučík upřednostňuje před osobní výpovědí politické sdělení, což je v situaci uvěznění nečekané. Výsledky se mohou ve třídě značně lišit (osobní vs. politická rovina textu), diskuze nad rozdílnými výklady může být velmi zajímavá.

Další možnosti zapojení do výkladu:

Je na vyučujícím, kdy do cvičení zapojí příběh Reportáže. Cvičení je vhodné doplnit četbou dalších pasáží text nebo analýzou ideologických manipulací a vytváření fučíkovského kultu.

Viz <https://www.ustrcr.cz/uvod/antologie-ideologickych-textu/julius-fucik-1903-1943-a-jeho-reportaz-psana-na-opratce/>.